

Geachte heer, mevrouw,

Het Ctgb heeft, vooruitlopend op besluitvorming op de aanvragen voor (her)beoordeling van glyfosaathoudende middelen, twee principebesluiten genomen die gelden als uitgangspunt voor de (her)beoordeling van alle renewalaanvragen en nieuwe aanvragen van glyfosaathoudende middelen.

Middels deze brief informeren wij u over deze besluiten. Afhankelijk van de GAP zijn deze besluiten meer of minder van toepassing op uw aanvraag. Over de voortgang op uw eigen aanvraag zult u zoals gebruikelijk via de betreffende projectleider worden geïnformeerd. Wanneer u na lezing van deze brief nog vragen heeft kunt u uiteraard altijd contact met hem/haar opnemen.

De Collegebesluiten betreffen de lijn die bij de (her)beoordeling gevolgd gaat worden met betrekking tot (1) normoverschrijdingen van glyfosaat in oppervlaktewater, dat bestemd is voor de bereiding van drinkwater en (2) vooroogsttoepassingen van glyfosaat.

Glyfosaat in oppervlaktewater dat bestemd is voor de bereiding van drinkwater

Een onderdeel van de (her)beoordeling die het Ctgb momenteel uitvoert is de toetsing aan de drinkwaternorm¹. Uit monitoringsdata over reeksen van jaren is gebleken dat in het stroomgebied van de Maas op diverse meetpunten in de nabijheid van drinkwaterinnamepunten concentraties glyfosaat gevonden worden boven de drinkwaternorm. De norm wordt al bij binnenkomst van de Maas in Nederland overschreden. De mate van overschrijding neemt stroomafwaarts weliswaar af, maar de toetsconcentratie blijft boven de drinkwaternorm. Sinds enkele jaren is een trend zichtbaar naar een afname van de piekconcentraties waardoor de 90-percentielwaarde steeds dichterbij de buurt van de drinkwaternorm komt.

Het Ctgb heeft naar aanleiding van de voortdurende normoverschrijdingen op enkele innamepunten aanvullende gegevens bij de aanvragers opgevraagd en deze beoordeeld, evenals overige publiekelijk beschikbare informatie, overige monitoringsgegevens en data over effecten van reeds genomen maatregelen ter beperking van de normoverschrijdingen. Tot deze laatste maatregelen behoort ook het verbod (vanaf 1 november 2017) op het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de land- en tuinbouw².

De uitgevoerde analyses hebben aangetoond dat het professionele gebruik op gesloten en half-open verhardingen de grootste bijdrage levert aan de geconstateerde overschrijdingen. Het gebruik buiten de landbouw, waaronder toepassing op gesloten en half-open verhardingen, wordt op grond van de artikelen 8.2, 8.3 en 8.4 van de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Rgb) ingeperkt. Om te benadrukken dat glyfosaathoudende middelen op gesloten en half-open verhardingen alleen op de juiste wijze mogen worden gebruikt, heeft het College het besluit genomen om in het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (WG) voor professioneel gebruik expliciet op te nemen dat het gebruik op gesloten en half-open verhardingen verboden is, tenzij het bepaalde toepassingsgebied valt onder de uitzonderingen zoals genoemd in artikel 8.2, 8.3 en/of 8.4 van de Rgb.

Deze lijn is afwijkend van de gangbare procedure waarbij het Ctgb geen voorschriften op het etiket opneemt wanneer het betreffende gebruik al beperkt wordt in overige wet- en regelgeving. Echter,

¹ Conform paragraaf 2.3.2. van de Evaluation Manual, Chapter 6 Fate and behaviour; versie 2.4., maart 2019

² Per 1 november 2017 is het professioneel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw verboden. Er gelden enkele uitzonderingen. Per 31 maart 2016 was het al verboden voor professionele gebruikers om gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken op een verhard oppervlak buiten de land- en tuinbouw. (artikel 27b lid 1 Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden).

nu uit alle beschikbare data is gebleken dat het aannemelijk is dat de overschrijdingen tenminste gedeeltelijk een gevolg zijn van het gebruik van deze middelen op verhardingen op het Nederlandse grondgebied, is het passend om dit verbod ook expliciet tot uiting te laten komen in de toelatingen. Bijkomend effect kan zijn dat de naleving van het verbod wordt bevorderd.

In 2022 wordt door het Ctgb aan de hand van nieuwe monitoringsdata bekeken of de dalende trend in het Maasstroomgebied doorzet. Daartoe zal een postregistratie-monitoringseis worden opgenomen in het besluit tot toelating. Toelatinghouders dienen te zijner tijd monitoringsgegevens aan te leveren over de waterkwaliteit bij de drinkwaterinnamepunten in het Maasstroomgebied.

Vooroogsttoepassingen van glyfosaat

Op grond van EU-uitvoeringsverordening 2017/2324 (tot verlenging van de goedkeuring van de werkzame stof glyfosaat) zijn alleen herbicidetoepassingen van glyfosaat toelaatbaar.

Na advies van de NVWA concludeert het Ctgb dat een aantal volveldstoepassingen vlak voor de oogst wordt ingezet als groeiregulator (om afrijping van het gewas te bevorderen) en daarmee niet als een herbicidetoepassing. Dergelijke toepassingen zijn in strijd met de EU-uitvoeringsverordening en het College acht dit type toepassingen dan ook niet meer toelaatbaar. De overweging daarbij is dat het bij een goede teeltpraktijk niet meer nodig is om onkruiden kort vóór de oogst volvelds te bestrijden.

Het gaat hierbij bijvoorbeeld om volveldstoepassingen vlak voor de oogst in volgroeide gewassen van:

- Granen (tarwe, gerst, rogge, haver, triticale en spelt, wintertarwe, wintergerst, zomertarwe, zomergerst);
- Droog te oogsten erwten en bonen;
- Peulvruchten;
- Lijnzaad, koolzaad en mosterd.

Pleksgewijze toepassing (maximaal 10% van het perceel) kort voor de oogst is wel te verdedigen als lokale onkruidbestrijding en vanuit dat oogpunt zijn er dus geen bezwaren tegen een toelating, mits uit de (her)beoordeling blijkt dat een dergelijke toepassing veilig is voor mens, dier en milieu.

Het Ctgb zal bij de beoordeling van uw aanvraag toetsen of dergelijke vooroogsttoepassingen zijn aangevraagd. Als dat het geval is zal het College bovengenoemd besluit toepassen.

Wij hopen u met deze brief voorlopig voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Dr. Ingrid Becks-Vermeer
Secretaris/Directeur